

Institutiones Theologicae Ad Usum Seminariorum

Simonnet, Edmond

Venetiis, 1731

Art. 2. Respondetur Modistis, unionem hypostaticam in modo quodam substantiali, à Verbo & humanitate realiter distincto, constituentibus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-83614](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-83614)

ria, intelligitur, quare humanitas Christi non sit hypostasis, non sit sui juris, sed alterius, nempe Verbi; non sit id quod, sed id quo Verbum agit, non habeat Verbum, sed à Verbo habeatur: in hac enim sententia Scoti, humanitas à Verbo assumpta, est in alio non solum ut toro, & ut ipsam complente substantialiter, sed etiam ut formaliter sustentante: unde minus est hypostasis, minus est sui juris, &c. quam manus v. gr. pes, aut quælibet alia corporis pars: manus enim, pes, &c. non sunt in alio ut formaliter sustentante. Hinc Durandus loco supra citato non malè ait, naturam humanam in Christo ita inexistere Verbo, ut quantum ad hoc degeneret in accidentis, licet sit vera substantia, quatenus scilicet Verbo inexistit modo accidentis proprio, quamvis idcirco non desinat esse substantia.

5. Denique hæc Scoti sententia planè consonat Patribus, asserentibus Verbum humanitatem quam assumpsit, sibi univisse modo ineffabili: sustentatio enim illa formalis, in qua unionem humanitatis cum Verbo constituit Scotus, dicit in Deo mirabilem prorsus & ineffabilem operandi modum circa humanitatem: nam prorsus mirabile & ineffabile est, quod Deus ita producat, & conservet humanitatem illam, ut verè ac physicè incumbat Verbo, & sic incumbat, ut hoc fulcimento deficiente, in nihilum abiret.

Dices. In hac sententia, unio hypostatica non erit supernaturalis. R. neg. Nam est modus essendi, humanitatis vires omnes, omnemque naturæ exigentiam superans: naturaliter enim impossibile est, & naturæ planè indebitum, quod substantia aliqua sic producat, & conservetur, ut verè ac physicè personæ divinæ incumbat, & ab ea formaliter sustentetur; ita ut sublata hac sustentatione, substantia illa statim deficeret, nisi nova aliqua actione majore teneretur in esse.

Dices 2. In hac sententia, humanitas Christi non esset substantia. R. neg. In hac igitur sententia Scoti humanitas Christi non desinit esse substantia, sed solum non existit ad modum existendi substantiæ naturalis, & quo naturaliter carere non potest.

At inquires. Substantiam necesse est desinare substantiam esse, hoc ipso quod ab alio formaliter sustentatur. R. neg. Ex eo enim quod substantia non existat, nisi dependenter ab alio ipsam sustentante formaliter, sequitur tantum quod non habeat eum existendi modum, quem naturaliter exigit, & sine quo naturaliter esse non potest: non autem sequitur, quod desinat esse substantia, quia substantiæ essentialis non est, existere independentem ab omni formaliter sustentante, sed solum essentialis est, posse, & exigere sic existere. Igitur in Scoti sententia humanitas Christi est vera substantia, quia potest, & exigit naturaliter, exigentia naturaliter infulcrabili, existere independentem ab omni sustentativo formali: at, quod aliud est, non existit ad modum substantiæ, sed ad modum accidentis, quia tam verè ac physicè incumbit proprietati relativæ Verbi, quam accidentis subjecto.

Dices denique. Formalis illa sustentatio, quam inducit Scotus, videtur insufficiens esse ad unionem substantialem & hypostaticam humanitatis cum Verbo explicandam. R. neg. Hoc ipso enim quod humanitas Christi intelligitur existere in Verbo, seclusa tamen omni imperfectione ex parte Verbi, ad modum quo accidentis existit in subjecto, intelligitur, adherere Verbo, subsistere in Verbo, esse verè ac propriè intrinsicè Verbo, esse organum quoddam & instrumentum Verbi conjunctum, inferi Verbo, & ita cum divinitate in unam personam concurrere, esse verè, propriè & intrinsicè naturam Verbi, quod proinde est aliquid ejus complementum substantiale, ipsamque substantialiter terminat.

Sententiam Scoti hæcenus expositam & probatam tenet Valquez tom. 1. in 3. p. sancti Thomæ disp. 18. c. 3. ubi num. 28. sic loquitur: „Dico igitur modum substantialem naturæ humanæ in Verbo (quem commode vocare possemus modum inexistentiæ, quia „

natura humana, quæ per se existere poterat, in alio existit tamquam in supposito, licet non tamquam in subjecto) esse modum, ut vocant, dependentiæ naturæ humanæ à Verbo, non tamquam à causa propriè, sed tamquam à supposito terminante, & sustentante: siquidem natura sustentata à supposito alieno, & in eo existens, verè ab eo in suo genere pendere dicitur. „In eo tamen dissentit à nobis, quod velit modum illum, quo humanitas existit in Verbo, eique incumbit, & incumbendo unitur, esse realiter distinctum ab ipsa humanitate, & Verbo; nos verò velimus esse modum purum se habendi in humanitate, seu esse ipsam humanitatem, seipsa formaliter sese taliter habentem ad Verbum. Quod ut melius intelligatur, sit

ARTICULUS II.

Respondetur Modestis, unionem hypostaticam in modo quodam substantiali, à Verbo & humanitate realiter distincto, constituentibus.

Objicies. Unio hypostatica est saltem modus ab humanitate & Verbo realiter distinctus. R. neg. Et dico modum illum, à Verbo & humanitate realiter distinctum, veteribus Philosophis ac Theologis incognitum, à modernis fabricatum, hic inutilem esse, adeoque rejiciendum, juxta illud axioma in scholis receptissimum. Non sunt multiplicanda entia sine necessitate.

Dices 1. Potest esse Verbum, & simul esse hæc Christi humanitas, & tamen hæc humanitas non esse unita Verbo. Ergo humanitatem esse unitam Verbo, importat aliquid præter humanitatem & Verbum simul existentia. Non nisi modum realiter distinctum ab utroque. Ergo, &c. R. neg. subsumpt. & dico illud quod, humanitatem esse Verbo unitam, importat præter humanitatem & Verbum simul existentia, esse modum purum se habendi humanitatis, seu ipsam humanitatem, non simpliciter, sed cum addito, ut Verbo se ipsa formaliter incumbentem.

Dices 2. Illa distinguuntur realiter, quæ nemine cogitante separari possunt. Sed humanitas Christi separari potest ab unione hypostatica: posset enim existere, & non esse unita Verbo. Ergo, &c. R. illa distinguuntur realiter, quæ possunt, nemine cogitante, separari simpliciter, & quoad entitatem. At humanitas à Verbo assumpta non potest simpliciter, & quoad entitatem, ab unione hypostatica separari, sed tantum secundum quid, quatenus humanitas à Verbo assumpta, sic est Verbo unita per se ipsam formaliter, ut posset existere, & non esse ei unita, quia per se ipsam formaliter ita Verbo incumbit, ut posset existere, & tamen Verbo non incumbere, sicut revera fieret, si desineret à Deo conservari dependenter à Verbo, eam formaliter sustentante, seu, quod idem est, si nova actione, eaque fortiore, teneretur in esse independentem à Verbo. &c.

Dices 3. Humanitas unita Verbo alia est, quam si non esset unita. R. aliam esse, non quod entitatem aliquam habeat, quàm non haberet, si non esset unita; sed quia habet purum essendi modum, quo careret, si non esset unita: nam unita Verbo, existit dependenter ab eo tamquam formali sustentativo, quo modo non existeret, si ei unita non esset; tunc enim existeret ad modum aliarum substantiarum, adeoque independentem ab omni fulcro.

Dices 4. Si humanitas Christi relinqueretur à Verbo, de unita fieret non unita, adeoque transiret de contradictorio intrinsicè ad contradictorium intrinsicè. Ergo tunc amitteret aliquam entitatem. Non nisi entitatem unionis hypostaticæ. Ergo, &c. R. neg. conseq. Ut enim substantia aliqua transeat à contradictorio intrinsicè ad contradictorium intrinsicè, non requiritur ut amittat, vel acquirat entitatem aliquam, sed sufficit, si purum aliquem modum essendi intrinsicè amittat, vel acquirat. At inquires. Si humanitas Christi

Christi relinqueretur à Verbo, tunc mutaretur intrinsecè. *R.* Mutaretur quidem intrinsecè, sed mutatione putà modali, quia tunc amitteret tantum purum modum essendi.

Dices 5. Humanitas Christi de se indifferens est, ut uniatur vel non uniatur Verbo. Ergo ut uniatur Verbo, requiritur entitas ab ea realiter distincta, eique superaddita. *R.* neg. conf. Nam humanitas Christi sic est de se indifferens, ut Verbo uniatur, vel non uniatur, ut tamen habeat, seclusa omni entitate ei realiter superaddita, quicquid intrinsecè requiritur ad hanc unionem: habet enim per se, quicquid intrinsecè requiritur, ut Verbo incumbat: nam ad hoc requiritur & sufficit, ut habeat entitatem aptam produci & conservari dependentem à Verbo ut formali sustentativo; & hoc ipso quòd sic producit, & conservat, se ipsa formaliter incumbit Verbo, adeoque se ipsa formaliter & immediatè Verbo unitur hypostaticè.

Dices 6. Omnis vera actio positiva & realis habet terminum realem positivum. Sed unio humanitatis cum Verbo est vera actio realis positiva. Ergo habet terminum realem positivum. Atqui terminus ille alius non est, quam unio hypostatica. Ergo unio hypostatica est entitas modalis, ab humanitate & Verbo realiter distincta. *R.* neg. hanc ultimam consequentiam: ad hoc enim ut unio hypostatica sit terminus realis & positivus actionis realis & positivæ, non requiritur, ut sit entitas; purus enim modus se habendi contingens, est aliquid reale & positivum, & potest esse terminus actionis realis & positivæ, quod longa inductione demonstrari posset.

At inquit. Omnis actio realis positiva producit aliquam entitatem. Ergo actionis realis positivæ terminus esse non potest, nisi entitas producta. *R.* neg. ant. quod gratis omnino ab adversariis pro principio assumitur. Itaque actio realis positiva alia productiva est, alia verò purè modificativa: productiva habet pro termino entitatem de novo productam: purè verò modificativa habet pro termino modum se habendi purum, & nihilominus realem & positivum. Adde, etiam si concederemus, omni actione reali positiva produci entitatem aliquam, nihil inde effectum iri pro adversariis: nam adhuc etiam rejecta unione hypostatica, quæ sit entitas modalis, ab humanitate & Verbo realiter distincta, unio humanitatis cum Verbo habebit pro termino entitatem de novo productam, nempe ipsammet humanitatem: unio enim illa est actio productiva humanitatis, non quidem simpliciter, sed cum addito, dependenter à Verbo ut sustentativo formali. Sed ex occasione data,

Nota 1. Humanitas Christi eadem indivisibiliter actione producta est, & verbo unita; ita ut pro nullo signo etiam rationis tantum prius existerit, quam unita fuerit Verbo, ut luculenter docet Leo Magnus in sua ad Julianum Coensem epistola, quæ incipit, *Licet per nostros*, & in qua sic ait: *Natura nostra non sic assumpta est, ut prius creata, post assumeretur, sed ut ipsa assumptione crearetur.* Quod factum esse intelligitur, hoc ipso quòd intelligitur humanitas producta esse dependentem à Verbo ut formaliter eam sustentante.

2. Hujus actionis terminus duplex est, unus scilicet immediatus & proximus, alter verò medius & ultimus. Terminus immediatus & proximus est humanitas per se ipsam formaliter tali modo existens, seu humanitas incumbens Verbo. Terminus medius & ultimus est Verbum homo: nam Verbum homo est id, quod in hac actione per se intenditur, & quod ex ea resultat: Verbum enim est homo humanitate ipsi incumbente, seu humanitate dependenter ab eo ut formali sustentativo existente; & humanitas producta est dependenter à Verbo tanquam formali sustentativo, ut Verbum esset homo.

3. Hac actio dicitur unio, incarnatio & assumptio. Unio est, quatenus productiva est naturæ dependentem à Verbo ut sustentante: incarnatio est, quatenus naturæ, quæ caro est, productiva est de-

Simonnet Theol. Tom. II.

pendenter, &c. Sub utroque hoc nomine attribui potest & debet toti Trinitati: tres enim personæ actione communi produxerunt dependentem à Verbo, ut fulcro, naturam illam, quæ caro est. Hac actio denique est assumptio, sed respectu Verbi tantum: nam personam assumere naturam, est personam producere naturam ipsi incumbentem, seu producere naturam dependentem à se ut sustentante, quod soli Verbo convenit.

4. Denique, actionis hujus æconomia tota convenienter explicari potest in hunc modum. 1. Trinitas cepit conservare dependentem à Verbo (supple semper, ut formali sustentativo) partes materiæ, ex qua constandum erat corpus Christi. 2. Ex partibus illis Verbo incumbentibus efformatum est Christi corpus, Spiritu sancto superveniente, & obumbrante Virgini, quæ ad hanc efformationem non solum passivè, sed etiam activè concurrebat, juxta veriorum sententiam. 3. Trinitas creavit animam rationalem dependentem à Verbo, eamque eodem instanti infudit corpori organizato, & sic ex corpore & anima Verbo incumbentibus, producta est humanitas Verbo incumbens: sic ex corpore & anima, quæ jam erant sua Verbi, resultavit humanitas sua Verbi; sic Verbum caro factum est; sic actio generativa Virginis terminata est ad Verbum hominem factum.

ARTICULUS III.

Qualis sit Unio hypostatica.

RESPONSIO I.

UNio hypostatica est unio substantialis. *Prob.* Unio secundum hypostasim facta, substantialis est. Sed talis est unio humanitatis cum Verbo, ut docent Patres & Concilia, unde hypostatica nominatur. Ergo, &c. Hac ratio est S. Thomæ hic q. 2. a. 6. ubi sic ait in O. *Fides catholica non dicit unionem factam Dei & hominis secundum essentiam, vel naturam, neque etiam secundum accidentia, sed medio modo secundum subsistentiam seu hypostasim.* Tum in resp. ad 3. *Sufficit ad hoc, quod non sit unio accidentalis, quod sit facta unio secundum hypostasim, licet non sit facta unio secundum naturam.* Et verò eatenus unio Verbi cum humanitate facta est secundum hypostasim, quatenus per illam unionem factum est, ut una esset persona Dei & hominis in Verbo, seu ut una persona, nempe Verbum, esset Deus & homo. At profectò talis unio non accidentaliter, sed substantialiter dicenda est.

Confirmatur. Sic humanitas Verbo unitur, ut non denominet illud humanatum, sed hominem. Ergo non denominat illud per modum formæ accidentariæ. Ergo non advenit illi per modum formæ accidentariæ. Ergo non advenit illi per unionem accidentalem. Ergo per substantialem. Præterea, sic humanitas unitur Verbo, ut faciat illud esse substantiam, nempe hominem. Ergo unio ejus cum Verbo dici debet substantialiter, non accidentaliter.

Dices. Quod advenit alicui post esse completum, advenit ei accidentaliter. Sed humanitas in tempore advenit Verbo, habenti esse completum ab æterno. Ergo, &c. *R. 1.* neg. maj. universaliter sumptam. *R. 2.* dist. maj. Quod advenit alicui, &c. advenit ei accidentaliter, si non trahatur in communionem illius esse completi, Conc. maj. Si trahatur, Neg. maj. Humanitas autem sic advenit in tempore Verbo, habenti ab æterno completum esse, ut trahatur ad communionem illius esse completi, quod Verbum habet: trahitur autem, quia vi unionis hypostaticæ, tam verè Verbum est persona naturæ humanæ, quam naturæ divinæ; atque ita una & eadem est in Verbo persona divinitatis & humanitatis. Hanc responsionem suggerit sanctus Thomas articulo proxime citato in resp. ad 2.